

TAVLA. O SVMARI BREV
DE LAS ORDINACIONES FETAS A XXVIII. DE ABRIL DEL ANY M.D.LXXI.
EN LA REFORMA DEL ANY M. DC. LXVII. Y EN LA CONFIRMACIO DEL ANY M. DCC. VII.
sobre lo orde, cura, tracte, servey, y disposició dels Malalts se deu tenir, y servar en esta Santa Casa
del Hospital General de Santa Creu de Barcelona.

- P** RIMO, que tots los Metges, y Cyrurgians vna vègada cada mes fassen vna visita general per totes las Infermerias, orats, orades, y didas, pera mirar, y notar lo que per la salut, y bon govern de aquells que en dites cambradas estaràn haurà de ferse, y si serà necessari ne donaràn part al Senyor Prior, para que mane provehir lo fahedor, y no fentho als senyors Administradors, conforme lo negoci requirirà.
- 2 Item, que lo Metge de casa, sia obligat en fer quatre visitas cada dia, ço es, à sis horas del mati, al dinar, y sopar dels malalts, y apres del toch de la oració; y visitar dos vegadas cada dia los malalts, que los Senyors Administradors faràn estar en lo Hospital de Sant Llatse, è vltra las sobreditas visitas, tantas quantas serà cridat per necessitats de algu, ò alguns malalts, tant de nit, com de dia, y dega fer present à las visitas dels Doctores de fora Casa, per fer relació del que haurà vist.
- 3 Item, ordenaren los senyors Administradors à 22. de Ianer de 1576. que lo Metge de Casa no pugue fer ninguna visita fora Ciutat.
- 4 Item, que los dos Doctores de fora Casa quiscun dells sia obligat à fer dos visitas cada dia, ço es, al demati lo vn de set à vuyt, y lo altre de vuyt à nou, y à la tarda, lo vn de dues à tres, y lo altre de tres à quatre lo mes llarch, y venint quicú dells mane tocar à son criat la campaneta per tal effeete construida, pera que los senyors Medicinayres, Apothecaris, Barbers, Pares, y Mares, Cambrers, y Cambreras sian apercibits, y dega lo Doctor entrarà ultimament visitar en la dita forma las Bojarias, Doncellas, Govern, y Didas, sempre que ni haurà de malalts.
- 5 Item, que tots los tres Doctores en particular, y en general sian obligats visitar tots los Malalts quant hi haurà necessitat, y plahent al malalt, lo vn pugue visitar à la part del altre, y també lo Malalt demanar al que te mes voluntat, ò en grat. Y aixi mateix tingan obligació de visitar als Capellans Malalts Residents, y als Oficials Majors del present Hospital, com son: Pares, y Mares, Porters dels dos Portals majors, Fadrí major del Forn, Fuster, y Mestre de Casas, los dos Carreters, Coch, Fadrí major, y demes Fadrins Cyrurgians, Fadrí major, y demès Fadrins de la Apothecaria, Apraticant, y Comprador; no emperò à las mullers, y fills dels dits si ni ha algu de casat, en los Apolentos lo Doctor que qualsevol dels referits demanarà en dit cas de trobarse malalts.
- 6 Item, que los Cyrurgians de fora Casa, quiscun dells sia obligat, tant de Ivren, com de Estiu, visitar vna vegada cada dia à las dos horas després dinar, y junts ab los de Casa, y Jovens de la Botiga fer sa visita, curant als Nafrats, y demès tocants à la Cyrurgia, y bon govern de son carrech; y lo vltim serà entrat dega visitar, aplicar, y fer aplicar tots los remeys à ell ben vistos en las Bojarias, Doncellas, Govern, y Didas sempre que ni haurà de malalts.
- 7 Item, que los dits dos Cyrurgians, sempre que se ofresca degan venir mati, y vespre tantas vegadas com lo cas ho requirirà; y sempre que sien requerits, y embiats à demanar per lo senyor Prior, Infermer, Metges, ò Cyrurgians de Casa, è alsò vltra las visitas ordinarias.
- 8 Item, que lo de Casa, y los Fadrins, sien obligats visitar dos vegadas lo dia, ordinariament en aquells que las conciencias los dictarà esser necessari, començant demati als homens à las quatre, y després dinar à las dos, y tantas quantas vegadas seràn demanats, y per lo que toca à llevar cabells als Malalts sempre que lo Metge ho manarà, y en allò que convindrà. Y aixi mateix tingan obligació de visitar, y curar als Capellans Residents, y demès Oficials majors del Hospital malalts, si, y en tot de la mateixa manera queda referit, y expressat dels Doctores.
- 9 Item, que lo vltim Fadrí Cyrurgian entrará, dega dos vegadas cada dia visitar, curar, y fer tots los remeys de Cyrurgia, que lo Metge de Casa ordenarà à tots los malalts, que los Senyors Administradors faràn estar en lo Hospital de Sant Llatse.

- 10 Item, que en las Infermerias de Sant Pere se tinga vn Pare, tres cambrers, y vn Servicial per los Brassols: En les Infermerias de Santa Maria, Sant Roch, y Sant Ioan, se tinga vn Pare, y finch cambrers, y dos Servicials, advertint al Pare, que te de fer estar vn cambrer al quarto de la Comtessa per fer servir los Malalts de aquell: En las Infermerias de las Febres, y Santa Eulalia, se tinga vna mare, tres cambreras, y vna serviciala per quiscuna Infermeria: Y quant convinga que hi age major numero de malalts, lo Senyor Prior tindrà cuydado manar als Pares ne cerquian aquells que hauràn menester; y aixi mateix quant hi haurà poch malalts los despedirà. Los cambrers, y cambreras han de obehir al Senyor Prior, Infermer, Metges, Cyrurgians, Pares, y Mares; y las donas à la Sobrestanta, en cosas tocants al bon govern dels malalts. Y dits Pares, y Mares tingan gran cuydado en notar los malalts, que lo Metge ordenarà haverse de combregar per Viatic, posantlos lo senyal ab la posteta, que està escrit Viatic, executant lo mateix quant ordenarà la Extrema-unció.
- 11 Item, que ningu gose donar beurer, menjar, ni regalo algun sens llicencia del Metge. Y aixi mateix no se done fruyta, ni rahims, ni vi blanc com era de costum, sino en aquells, ò aquellas que algun dels Doctores haurà ordenat.
- 12 Item, que nos puga donar en la Apothecaria ningun genero de medicina, tant per dit Hospital, com per lo de Sant Llatse, sino ab orde dels Doctores, Apraticant, dels dos Mestres, y Fadrins major, y Semmaner Cyrurgians; y per fora de dites Casas à ningu, sino es ab orde dels Senyors Administradors.
- 13 Item, que no pugan los Senyors Metges, ni Cyrurgians fer passar ninguns orats, ni malalts de malaltia, ò cura grave en las Quadras, si los dits per sas locuras, ò mals son perjudicials als demès malalts de aquellas; y aixi mateix sens llicencia especial dels Senyors Administradors ninguna Doncella del Convent de Santa Elena, no oblitant qualsevol malaltia, encara que comanadissa.
- 14 Item, que ningu gose remourer, ni portar als bressols algun malalt sens consell del Metge; y aquells que per orde seu si portaràn, dega lo pare advertir al Metge quant visitarà, à si, que lo mateix continue als bressols en visitarlos.
- 15 Item, que no se puguen tenir Bressols en Sant Pere, Santa Maria, ni en Sant Roch, sino en los llochcs dedicats.
- 16 Item, que als malalts entraràn en las Infermerias, degan lo Pare, ò cambrers rebrerlos benignament, conservant lo albarà en son poder, y al passar lo Senyor Prior, y demès Oficials à fer la visita, advertirli dels malalts novament entrats à si, que los anime en sa desfgana, y prepare pera confessarse, &c.
- 17 Item, que apres de esser entrats los malalts, dins lo temps de vint y quatre horas agen de confessar, y si se regoneixerà necessitat, tant prest sie possible.
- 18 Item, que ningun malalt se pugue rebrer, ni despedir sens consell de algun dels Metges, ò Cyrurgians, y acceptat per algun de aquells se haze de rebrer, y despedir per los dits; y si algun malalt fa algun cas grave, per lo qual meresca ser despedit, pugue lo Senyor Prior despedirlo.
- 19 Item, que lo Senyor Prior junt ab lo Vicari Semmaner mire cada vespre los malalts novament entrats, y si los del dia abans seràn confessats, si troba no esserho, manarà fer son descarrech al Vicari Semmaner.
- 20 Item, que los senyors Prior, è Infermer manen fer tenir silenci en les Infermerias tota la nit, y desde las doze de mitg dia, fins à las dos, perque los malalts pugan reposar; y si en dit temps se han de fer algunas cosas en dites Infermerias, se fassen ab lo major silenci, y quietut sie possible.
- 21 Item, que quant entre algun malalt, dega lo Infermer notaro en sos llibres, y assentar juntament tot lo que aporta ab claredat, y expressió de sa bondat, y qualitat, perque no se puga defraudar cosa al malalt, ni à la casa.
- 22 Item, que sempre que se donarà dinar, y sopar als malalts, vage lo Infermer, y mire si observan la dieta ordenada per lo Doctor, y en cas algun no pugua menjar, ò que hi ha falta alguna, consultarà ab lo Metge de Casa per ordenar lo que serà menester.
- 23 Item, que lo Senyor Infermer al dinar, y sopar dels malalts haze de anar

- detras lo carretò, y veurer las porcions que donan als malalts, y quins tenen necessitat de alguna cosa, pera que fels done, procurant també se done puntualment als malalts tot lo any lo dinar, y sopar à las horas destinadas, ço es, lo dinar à las deu horas, y lo sopar à las finch, y los tartis à las deu de la nit, menos en lo cas que lo Doctor dispoze altre cosa, que en tot se obehirà.
- 24 Item, que los Pares, y Mares, Cambrers, y Cambreras han de fer en las cambradas per quant los Cyrurgians passaràn, pera que si han menester ajuda en sas curas, se puguen emprar dells, tant de vnas cambradas, com de altres, encara que lo pacient no sia de la cambrada que servirà lo cambrer. Y degan dits Cambrers, y Cambreras donar als malalts los Cordials, Iuleps, Quinas, Alofa, Peçtoral, Llet, Gargares, Magna, Caldo sense sal, y aquellas medicinas promptas.
- 25 Item, que lo Cambrer ferà de vetlla dels homens, dega anar detras los Medicinayres, tant al mati, com al vespre, ab lo llum en las mans mentres aquells donaràn, y faràn pendrer ab amor als malalts las medicinas; y lo mateix dega fer la Cambrera de vetlla de las donas, y à ellas tantfolament.
- 26 Item, que tinga de anar la Mare sobrestanta ab las visitas de la turba en las cambradas de las donas, per saber las sopas, brous de pa, y atmetllats se ordenan, y se llevan; y als homens sen cuydarà lo Cambrer de vetlla, y ho dirà à la Mare Sobrestanta, perque ella ho puga donar al mati.
- 27 Item, que dega la Mare Sobrestanta, ademes de las obligacions referidas, y acostumadas fer lo caldo à qualsevol malalt, que se aportan gallina; y als Capellans, y demès de Casa, que tenen recció de Oficial en estar malalts encara que no tingan gallina; no emperò als Aprents.
- 28 Item, que los Medicinayres fallen nota de todas las medicinas, que tots los Doctores, y Cyrurgians ordenaràn, tant en dieta, com en aixarops en sas llibretas destinadas, posant sas diadas, perque en qualsevol instant se pugan saber los dias tindrà lo malalt de aixarops, ò en qual dia prengué la medicina. Y després de haver feta la passada los Doctores fallen posar en obra lo que se haurà ordenat, conforme lo notat en son Llibre; y si es de alguna cosa extraordinaria, la qual no sie acostumada esser en Casa, acudian luego al Senyor Prior, perque ho mane comprar, y en cas no fos en casa, ho fassen comprar de son diner, demanantlo luego al Sr. Prior, perque lo restituesca, y ho assente en, &c.
- 29 Item, que dits Medicinayres de sa ma donen tota medicina per evacuar, ò purgativa, y ans de donarla, interroguen al malalt si aquell ha tingut cambres, vomits, flux de sanch, gran suor, reprehensió de fret, febre, y basques, que fos sobrevingut de nou, en tal cas no la donaràn sens orde del Metge.
- 30 Item, que dits Medicinayres ans de posarse al lit, fallen vna passada, y miren si tots los remeys ordenats per los Doctores, tant de ajudes, sangries, ventoses, y altres son fets; y si todas las medicinas tenen assentadas en sos llibres son aportadas, procurant se execute luego lo que trobaràn faltar.
- 31 Item, que dits Medicinayres aporten, y donen todas las medicinas ordenadas per los Senyors Doctores, y Cyrurgians à tots los malalts puntualment en sas horas, es à saber, al temps de la canicula las medicinas purgants à las tres del mati, y en lo restant temps del any à las quatre del mati; aixarops, y altres medicinas à las finch del mati, y à la nit à las vuyt, y en aquellas horas, que tant de dia, com denit ordenaràn los sobredits; no emperò aquellas cosas, que deuen com se ha dit donarlas los Cambrers, y Cambreras.
- 32 Item, que tots los Oficials de dintre lo Hospital subjectes als Senyors Administradors, obeecean al Senyor Prior en qualsevol cosa convenient al servey de dit Hospital; y que dit Prior en quiscuna Administració done rahò de las sobreditas cosas als Senyors Administradors, pera que pugan deliberar lo mes convenient.
- 33 Item dits senyors Administradors à novament han ordenat, y deliberat, que todas las sobreditas cosas sien guardadas, è inviolablement observades.